

Énekelt liturgia egy budapesti gyülekezet gyakorlatában

Mint ismeretes, az Evangélikus Énekeskönyv 14. száma alatt szereplő istentiszteleti rend gregorián minták alapján közöl olyan istentiszteleti formát, mely lehetővé teszi, hogy a mai evangélikus gyakorlatban éljünk a liturgikus ének-
lés drága ajándékával. Az utóbbi évek nyomán leszűrhető az a tapasztalat, hogy ennek rendszeres használatára leginkább olyan vidéki gyülekezetben van mód, ahol —általában a szlovák hagyományú kegyesség nyomán— a múltból ismert ez az istentiszteleti forma. Városi gyülekezetben nehezebb feladatnak tűnik az énekes liturgia megismertetése és megszerettetése.

A budapest-zuglói gyülekezetben a korábbi években már volt példa az énekelt liturgia egy-egy alkalommal való használatára. 1999 őszén azonban más úton indultunk el. Ádvent első vasárnapjának istentiszteletére úgy készítettük elő a 14-es rendet, hogy a gyülekezet hétközi alkalmain, hittan- és biblia-órákon, sőt még presbiteri gyűlésen is több alkalommal gyakoroltuk, hogy minden réteg megismerje a gyülekezet által énekelt tételeket és megszerethesse ezt a formát. Az istentisztelet jó rendben zajlott. A máskor gyakori idegenkedés helyett pedig inkább örömteli fogadtatást tapasztalhattunk meg. Mindehhez az énekkar segítsége, a lelkész, *Tamásy Tamás* biztos, meggyőző énekhangja és az ügy mellett való egyértelmű kiállása is szükséges volt. Amikor ugyanabban az egyházi esztendőben böjt első vasárnapján újra tervbe vettük ezt az istentiszteleti formát, már sokkal könnyebb dolgunk volt: az előkészítés gyorsabban, gördülékenyen ment. 2000 ádventjének első vasárnapja pedig már azzal a bizakodással tölthette el a gyülekezet vezetőségét, hogy az egyházi esztendő e két időszaka a jövőben rendszeresen az énekelt liturgiával kezdődhet.

A „nagyünnepek” istentiszteletein a templomlátogatók összetétele sokkal heterogénebb. Ilyenkor nem erőltetjük a gyülekezet által énekelt liturgikus tételek bevezetését, a megszokott énekverses rendet használjuk. Ezeken az alkalmon viszont évek óta a gyülekezet fiataljainak egy kis csoportja énekel a Protestáns Graduálból vagy régi forrásból választott introitust, responzóriumot, és alkalmanként szekvenciát. 2000 karácsonyát még ünnepélyesebbé tette, hogy az eddig megszokott gimnazista és egyetemista korosztály mellé négy tizenéves leány csatlakozott. Jó hangú adottságuk és zenei előképzettségük lehetővé tette, hogy könnyedén kapcsolódjanak be az éneklésbe. Eleven, friss hangjukkal, örömteli közreműködésükkel mind a gyülekezet tagjainak, mind maguknak maradandó „karácsonyi ajándékot” adtak. Reméljük, hogy a jövőben is számíthatunk rájuk.

A fokozatosan formálódó istentiszteleti élet alkalmain újra és újra megtapasztalhatjuk, hogy a helyes liturgikus keret ideális lehetőséget ad a megfelelő orgonaelőjátékok és illő kamarazenei tételek alkalmazására is — egy átlagos nagyságú budapesti gyülekezetben.

Finta Gergely